

перебувають у вільному обігу на митній території України; б) ввезені на митну територію України та випущені для вільного обігу на цій території; в) отримані (вироблені) на митній території України виключно з товарів, зазначених у підпункті "б", або з товарів, зазначених у підпунктах «а» і «б» цього пункту (п.64 ч.1 ст.4 МК). Реімпорт – це митний режим, відповідно до якого товари, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України зі звільненням від сплати митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ст.77 МК).

Отже, *митний режим тимчасового ввезення* визначено як один із видів митних режимів, відповідно до якого визначені Митним кодексом України товари, транспортні засоби тимчасово ввозяться для конкретних цілей на митну територію України з повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Товари, транспортні засоби, які були тимчасово ввезені, підлягають поверненню в незмінному стані, крім змін унаслідок природного зносу або зменшення при нормальних умовах транспортування і збереження. *Митний режим тимчасового вивезення* також є одним із видів митних режимів, відповідно до якого визначені Митним кодексом України товари, транспортні засоби тимчасово вивозяться для конкретних цілей з митної території України з повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Товари, транспортні засоби, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України, крім змінених унаслідок природного зносу або зменшених при нормальних умовах транспортування і збереження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про приєднання України до Конвенції про тимчасове ввезення: Закон України від 24 березня 2004 р. № 1661– IV // Відомості Верховної Ради України, 2004, № 29 (16.07.2004), ст. 371.
2. Татаринов А.Е. Правовое регулирование таможенного режима временного ввоза: дисс. к.ю.н.: спец. 12.00.14 «Административное право; финансовое право; информационное право» / Татаринов Андрей Евгеньевич; Саратовский государственный социально-экономический университет. – Саратов, 2006. – 270 с.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI // Офіційний вісник України, 2012, № 32 (04.05.2012), ст. 1175.
4. Рішення про Основи митних законодавств держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав від 10.02.1995, єдиний реєстр.код 41440/2007 // Офіційний вісник України, 2007, № 85 (19.11.2007), ст. 3141.
5. Конвенція про тимчасове ввезення від 26.06.1990 р. Єдиний реєстр. Код 29980/2004 // Офіційний вісник України, 2004, № 36 (24.09.2004), ст. 2445.
6. Митне право України: навч. посібник / за заг. ред. В.В. Ченцова та Д.В. Приймаченка. – Вид. 2. – К.: Істина, 2008. – 328 с.

УДК 342.9: 347.998.2

СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ

Савченко А.І., аспірант

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Розглядаються питання адміністративно-процесуальних правовідносин, правовий статус суб'єктів адміністративного процесу. Здійснено порівняльно-правовий аналіз теорії цивільного та

адміністративного процесу з метою визначення особливостей правового статусу адміністративного суду, сторін, третіх осіб як суб'єктів адміністративного процесу.

Ключові слова: адміністративний процес, адміністративно-процесуальні правовідносини, адміністративний суд, сторін, треті особи.

Савченко А.И. СУБЪЕКТЫ АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРОЦЕССА / Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, Украина

Рассматриваются вопросы административно-процессуальных правоотношений, правовой статус субъектов административного процесса. Осуществлено сравнительно правовой анализ теории гражданского и административного процесса с целью определения особенностей правового статуса административного суда, сторон, третьих лиц как субъектов административного процесса.

Ключевые слова: административный процесс, административно процессуальные правоотношения, административный суд, стороны, третьи лица.

Savchenko A.I. THE SUBJECTS OF THE ADMINISTRATIVE PROCESS / National university of bioresources and nature is the use Ukraine, Ukraine

Questions of legal administrative procedural, the legal status of the subjects of the administrative process. The comparative analysis of the legal theory of civil and administrative proceedings to determine the characteristics of the legal status of an administrative court, the parties, third parties, as subjects of the administrative process.

Key words: administrative procedure, legal administrative and procedural, administrative court, the parties, third parties.

Діяльність адміністративного суду покликана гарантувати дотримання прав людини в її відносинах із владними структурами, дозволяє надати незалежну оцінку діяльності суб'єктів, що мають владні повноваження, у випадку порушення ними чинного законодавства і тим самим забезпечити реалізацію принципу відповідальності державної влади за свою діяльність перед людиною.

Запровадження адміністративного судочинства як окремої юрисдикційної діяльності спеціалізованих судів є не тільки елементом вдосконалення судової системи України та способом розвантаження загальних і господарських судів, воно викликано об'єктивною потребою в існуванні спеціального судового механізму вирішення публічно-правових спорів.

Питання розвитку адміністративно-процесуального права та відповідного законодавства не залишилися поза увагою таких вітчизняних вчених, як В.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, В.М. Бевзенко, С.В. Ківалов, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Р.О. Куйбіда, Р.С. Мельник, О.М. Пасенюк, В.С. Стефанюк, М.М. Тищенко та ін., проте в численних працях досліджувалися лише загальні питання адміністративного процесуального феномена: сутність адміністративного судочинства, його завдання, засади. Разом із тим, проблеми вдосконалення правового статусу суб'єктів адміністративного процесу ще не набули всебічного та ґрунтового науково-теоретичного вивчення із конкретними висновками.

Дослідники вважають, що система адміністративного процесуального права передбачає виокремлення певних правових інститутів, що об'єднуються в загальну та особливу частини [1].

Загальна частина, як відомо, включає найбільш характерні категорії адміністративного процесу; об'єднує норми та інститути, які відіграють визначальну роль для всієї галузі адміністративного процесуального права, усіх проваджень і стадій адміністративного процесу. До загальної частини адміністративного процесуального права належать правові норми, які закріплюють: принципи адміністративного процесу; правовий статус учасників адміністративного процесу (адміністративного суду, сторін, третіх осіб, їх представників тощо); питання судових повідомлень, засобів фіксування адміністративного процесу, доказів, судових витрат і строків; заходи процесуального примусу. До особливої частини адміністративного процесуального права віднесені норми та інститути, які регулюють порядок розгляду та вирішення справ за стадіями судочинства [2, 125].

Адміністративно-процесуальні правовідносини у сфері здійснення правосуддя адміністративними судами, як і будь-які інші правовідносини, характеризують суб'єкти, об'єкт і зміст. Суб'єкт (суб'єкти) як невід'ємна складова правовідносин набувають відповідного статусу за певних умов. Визначений нами підхід базується на основах теорії цивільного процесу, де сформульовані передумови виникнення цивільно-процесуальних правовідносин. Звернення до науки цивільно-процесуального права ґрунтується на наявності деяких спільних засад цивільного процесу і судового адміністративного процесу. Наприклад, спільними є такі принципи як змагальність сторін (ст.ст.7, 11 Кодексу адміністративного судочинства України

(далі – КАС України)), ст.10 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України)), диспозитивність (ст.ст.7, 11 КАС, ст.11 ЦПК України), забезпечення апеляційного та касаційного оскарження судових рішень – відповідно рішень адміністративного суду (ст.ст.7, 13 КАС України) та рішень загального суду з цивільних справ (ст.13 ЦПК України).

Видатні українські вчені Ю.М. Грошевий, В.В. Комаров відзначають, що норми Цивільного процесуального кодексу, Кодексу адміністративного судочинства України, Господарського процесуального кодексу України мають багато спільного [3, 160]. Так, Ю.М. Грошевий обґрунтовував це спільністю джерел правового регулювання, їх принципів, цілей, властивостей, які закладені не тільки в самій природі процесуального права, але і в природі суду як органу, наділеному від імені держави функцією здійснення правосуддя [4, 28]. Проте, при використанні досягнень науки цивільного процесу для розгляду проблем адміністративного процесу, слід обов'язково враховувати специфіку останнього, що виявляється, зокрема, у завданні адміністративного судочинства, предметі адміністративних процесуальних правовідносин, обов'язковому характері участі суб'єкта владних повноважень як однієї із сторін судового адміністративного процесу. Так, завданням адміністративного судочинства, згідно зі ст.2 КАС України, є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ. Відповідно до ч.1 ст.17 КАС України юрисдикція адміністративних судів поширюється на правовідносини, що виникають у зв'язку зі здійсненням суб'єктом владних повноважень владних управлінських функцій, а також у зв'язку з публічним формуванням суб'єкта владних повноважень шляхом виборів або референдуму. До предмета адміністративно-процесуальних правовідносин з приводу здійснення правосуддя адміністративними судами віднесено наступні види спорів:

- 1) спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності;
- 2) спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби;
- 3) спори між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень;
- 4) спори, що виникають із приводу укладання, виконання, припинення, скасування чи визнання нечинними адміністративних договорів;
- 5) спори за зверненням суб'єкта владних повноважень у випадках, встановлених Конституцією та законами України;
- 6) спори щодо правовідносин, пов'язаних із виборчим процесом чи процесом референдуму.

У теорії цивільного процесу визначено наступні передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин: 1) норми цивільного процесуального права; 2) процесуальна правоздатність; 3) юридичні процесуальні факти [5, 55].

Основними передумовами виникнення правовідносин між учасниками адміністративного процесу О.В. Кузьменко та Т.О. Гуржій називають:

- а) юридична – наявність норми адміністративно-процесуального права;
- б) соціально-правова - наявність кореспондуючих матеріальних правовідносин;
- в) фактична передумова – це настання конкретних життєвих обставин (юридичних фактів), за яких суб'єкти адміністративно-процесуального права вступають між собою в реальні відносини [6, 101-102].

Таким чином виділяються юридична та фактична передумови. Третя передумова, на думку дослідників, відтворює специфіку адміністративних процесуальних правовідносин і цивільних процесуальних правовідносин. Так, вчені в адміністративному процесі виділяють соціально-

правову передумову як наявність кореспондуючих матеріальних правовідносин. Вони вказують, що матеріальні правовідносини реалізуються за допомогою процесуальних та, одночасно, викликають їх до життя. Якщо перші виникають у зв'язку з потребою в організації базисних соціальних зв'язків (економічних, політичних, виробничих та інших), то головне призначення других – забезпечити функціонування самих матеріальних правовідносин [6, 101].

Однак, на нашу думку, такий підхід охоплює не лише адміністративні процесуальні правовідносини з приводу здійснення адміністративного судочинства, а і провадження у справах про адміністративні правопорушення, та є достатньо широким підходом.

У цивільному процесі визначено процесуальну правоздатність як абстрактну передумову володіння всіма правами і обов'язками, допустимими цивільним процесуальним правом [5, 56-57]. Така передумова виникнення цивільних процесуальних правовідносин є гарантією уникнення розширеного сприйняття їх змісту, адже воно пов'язане з характеристикою процесуальних категорій, що відтворюють правове положення у них певного суб'єкта. Тому можна передбачити доцільність визначення однією з передумов виникнення адміністративних процесуальних правовідносин щодо здійснення адміністративного судочинства адміністративну процесуальну правоздатність.

Адміністративні правовідносини виникають, змінюються і припиняються за настання конкретних життєвих обставин, які прийнято називати юридичними фактами. Важливішою їхньою властивістю є здатність зумовлювати настання правових наслідків. Вони кваліфікуються як юридичні, оскільки передбачені в адміністративно-правових нормах [7, 67].

Вищевикладені теоретичні положення можуть бути покладені в основу визначення умов набуття суб'єктами правового статусу в адміністративному процесі. Цими умовами є: а) юридичні, тобто наявність норм адміністративного процесуального права, які визначають коло суб'єктів, зміст правовідносин у сфері адміністративного судочинства; б) фактичні – юридичні факти, настання яких тягне за собою наслідки у формі підстав набуття правового статусу [8, 166]. Адміністративну процесуальну правоздатність не уведено до переліку умов набуття суб'єктами правового статусу в адміністративному судочинстві, оскільки доведено, що нею правовий статус конкретизовано.

Особливість правового статусу кожного суб'єкта адміністративного процесу проявляється через процесуальні форми його реалізації, які визначаються функціональним призначенням того чи іншого суб'єкта у адміністративному процесі. Це функціональне призначення обумовлене компетенцією, що складається з комплексу повноважень, якими чинне законодавство наділяє суб'єктів, у тому числі – і тих, які мають право звернутись до адміністративного суду за захистом порушених прав, свобод, законних інтересів у публічно-правових відносинах, тобто потенційних суб'єктів. Вказане позначається на специфіці правового регулювання статусу суб'єктів адміністративного процесу, яка полягає в поєднанні відповідних матеріальних і процесуальних норм. Крім того, необхідно враховувати і ту обставину, що момент реалізації адміністративної процесуальної правосуб'єктності для різних суб'єктів адміністративного судочинства може наставати в різний час. Так, у першу чергу реалізується адміністративна процесуальна правосуб'єктність позивача або Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, прокурора, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб, які звернулись до адміністративного суду з адміністративними позовами про захист прав, свобод та інтересів інших осіб, відповідно до ч.1 ст.60 КАС України. У подальшому відбувається реалізація адміністративної процесуальної правосуб'єктності в інших учасників судового адміністративного процесу в міру того, коли вони вступають до справи – спочатку відповідач, а потім інші учасники – треті особи, представники, свідки, експерти, перекладачі та інші.

Серед суб'єктів адміністративного процесу на першому місці знаходиться адміністративний суд. Без цього суб'єкта стає неможливим здійснення правосуддя в спорах, які виникають у сфері публічно-правових відносин.

Процесуальною підставою виникнення адміністративних процесуальних відносин з приводу здійснення адміністративного судочинства є подання адміністративного позову до суду. З цього моменту особа, яка подає позовну заяву, набуває статус позивача. КАС України визначає, що позивач діє на захист своїх порушених прав, свобод, законних інтересів. Якщо суд першої

інстанції встановить, що з адміністративним позовом звернулась не та особа, якій належить право вимоги, або не до тієї особи, яка повинна відповідати за адміністративним позовом, то суд може за згодою позивача допустити заміну первинного позивача або відповідача належним позивачем або відповідачем, якщо це не потягне за собою зміни підсудності адміністративної справи. Після заміни сторони розгляд адміністративної справи починається спочатку (ч.ч.1, 4 ст.52 КАС України). Процесуальна правосуб'єктність відповідача настає після прийняття позовної заяви адміністративним судом. Відповідач є стороною, до якої звернено вимогу позивача. Відповідачем є, здебільшого, суб'єкт владних повноважень, а також у випадках, встановлених законом, інша особа, до якої звернено вимогу позивача.

Позивач та відповідач, як сторони в судовому адміністративному процесі, юридично зацікавлені у вирішенні матеріально-правового спору між ними у публічно-правовій сфері. Вони є головними особами у процесі, оскільки без них, як і без адміністративного суду, здійснення самого процесу неможливе. Крім позивача і відповідача, особами, які беруть участь у справі, визначені треті особи, представники сторін, представники третіх осіб.

Відповідно до ч.3 ст.49 КАС України, особи, які беруть участь у справі, мають право: 1) знати про дату, час і місце судового розгляду справи, про всі судові рішення, які ухвалюються у справі та стосуються їхніх інтересів; 2) знайомитися з матеріалами справи; 3) заявляти клопотання і відводи; 4) давати усні та письмові пояснення, доводи та заперечення; 5) подавати докази, брати участь у дослідженні доказів; 6) висловлювати свою думку з питань, які виникають під час розгляду справи, задавати питання іншим особам, які беруть участь у справі, свідкам, експертам, спеціалістам, перекладачам; 7) подавати заперечення проти клопотань, доводів і міркувань інших осіб; 8) знайомитися з технічним записом та журналом судового засідання і подавати письмові зауваження до них; 9) робити із матеріалів справи виписки, знімати копії з матеріалів справи, одержувати копії судових рішень; 10) оскаржувати судові рішення у частині, що стосується їхніх інтересів; 11) користуватися іншими процесуальними правами, наданими їм КАС України. Особи, які беруть участь у справі, можуть за власний рахунок додатково замовити та отримати в суді засвідчені копії документів і витяги з них.

До ознак сторін у судовому адміністративному процесі можна віднести такі: а) вони є особами, між якими виник спір у публічно-правових відносинах, предмет якого складають права, свободи, інтереси або компетенція у сфері публічно-владної діяльності; б) беруть участь в адміністративній справі від свого імені; в) на них поширюються всі правові наслідки ухваленого адміністративним судом рішення; г) несуть судові витрати; д) їх процесуальна правосуб'єктність передбачає правонаступництво; е) від їх імені можуть виступати представники.

Сторони судового адміністративного процесу наділяються такими адміністративними процесуальними правами та обов'язками, які згруповані у дві групи: загальні та індивідуальні. Загальні – це ті права та обов'язки, якими сторони наділені як учасники судового адміністративного процесу, а індивідуальні – ті, якими законодавство наділяє тільки сторони. До загальних прав та обов'язків можна віднести ті, які визначені ст.49 КАС України: знати про дату, час і місце судового розгляду справи, про всі судові рішення, які ухвалюються у справі та стосуються їхніх інтересів; знайомитися з матеріалами справи; заявляти клопотання та відводи; давати усні та письмові пояснення, доводи і заперечення; подавати докази, брати участь у дослідженні доказів та інше. Індивідуальні права та обов'язки визначені ст.51 КАС України. Так, позивач має право змінити підставу або предмет адміністративного позову, збільшити або зменшити розмір позовних вимог або відмовитися від адміністративного позову в будь-який час до закінчення відповідного апеляційного чи касаційного розгляду. Відповідач має право визнати адміністративний позов повністю або частково, подати заперечення проти адміністративного позову. Сторони можуть досягти примирення на будь-якій стадії адміністративного процесу, що є підставою для закриття провадження в адміністративній справі [9].

Правонаступництво в цивільному процесі означає, що матеріальні права та обов'язки у спірних або встановлених судом правовідносинах переходять до цих осіб [10, 109]. Це положення може бути застосоване і до інституту правонаступництва в судовому адміністративному процесі, адже відповідно до ст.52 КАС України, правонаступництво полягає у можливості заміни судом першої інстанції первинного позивача або відповідача належним позивачем або відповідачем, якщо це не потягне за собою зміни підсудності адміністративної справи. Підставами заміни є встановлений судом факт звернення з адміністративним позовом не тієї особи, якій належить

право вимоги, або встановлення факту звернення з адміністративним позовом не до тієї особи, яка повинна відповідати. Якщо позивач не згоден на його заміну іншою особою, то ця особа може вступити у справу як третя особа, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, про що суд повідомляє третю особу. Якщо позивач не згоден на заміну відповідача іншою особою, суд може залучити цю особу як другого відповідача. У разі відмови в задоволенні адміністративного позову до такого відповідача понесені позивачем витрати відносяться на рахунок держави.

На будь-якій стадії адміністративного процесу суд допускає заміну відповідної сторони чи третьої особи її правонаступником у разі вибуття або заміни сторони чи третьої особи у відносинах, щодо яких виникає спір. Якщо була здійснена заміна сторони, розгляд адміністративної справи починається спочатку.

Третіми особами є суб'єкти адміністративних процесуальних правовідносин, які вступають в адміністративну справу для захисту прав, свобод та охоронюваних законом інтересів. Вони є особами, зацікавленими в розгляді судом адміністративної справи, адже на їх правове становище можуть вплинути результати розгляду справи адміністративним судом.

Інститут третьої особи спрямований на створення умов для захисту прав, свобод та інтересів такої особи, які можуть бути порушені при вирішенні спору між позивачем і відповідачем за відсутності третьої особи. Участь третьої особи сприяє всебічному розгляду справи, зібранню більшої кількості доказів, правильному вирішенню справи, запобігає ситуації, коли в справах з одних правовідносин ухвалюються протилежні за змістом рішення [11, 232].

Особливості реалізації адміністративної процесуальної правосуб'єктності третіх осіб обумовлені тим, що вони мають право вступити до судового адміністративного процесу тоді, коли він розпочався, але, як і сторони, мають юридичну зацікавленість у результаті розгляду адміністративної справи. У першому випадку мають місце самостійні вимоги на предмет спору між сторонами, які заявляють треті особи. У другому випадку має місце зацікавленість у результаті розгляду справи адміністративної юрисдикції, оскільки цей результат може вплинути на права та обов'язки третіх осіб відносно однієї із сторін. Таким чином, можна виділити два види третіх осіб: ті, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, і ті, які такі вимоги не заявляють. Зміст юридичної зацікавленості третіх осіб безпосередньо впливає на їх процесуальний статус.

Так, треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, можуть вступити у справу в будь-який час до закінчення судового розгляду. Процесуальною формою реалізації самостійної вимоги є адміністративний позов. КАС України визначає, що такий позов пред'являється до сторін. При цьому не уточнено, до однієї зі сторін або до двох сторін. Якщо адміністративний суд задовольнить адміністративний позов третіх осіб, це означає повне або часткове виключення задоволення вимог позивача до відповідача (ч.1 ст.53 КАС України). Треті особи, що заявляють самостійні вимоги на предмет спору, мають права та обов'язки осіб, які беруть участь у справі і зазначені в ст.49 КАС України, а також права позивача (ч.1 ст.54 КАС України). Якщо третя особа, що заявляє самостійні вимоги на предмет спору, вступила у справу, розгляд адміністративної справи починається спочатку.

Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, можуть вступити у справу на стороні позивача або відповідача в будь-який час до закінчення судового розгляду, якщо рішення у справі може вплинути на їхні права, свободи, інтереси або обов'язки.

Треті особи можуть бути залучені до участі у справі також за клопотанням осіб, які беруть участь у справі, або з ініціативи суду. Вступ третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, не має наслідком розгляд адміністративної справи спочатку (ч.2 ст.53 КАС України). Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, мають права та обов'язки осіб, які беруть участь у справі, і зазначені в ст.49 КАСУ (ч.2 ст.54 КАС України).

Отже, особливості процесуальних форм реалізації правового статусу третіх осіб у адміністративному судочинстві визначаються юридичною зацікавленістю в результатах розгляду справи адміністративної юрисдикції. Їхні процесуальні права та обов'язки відрізняються в процедурах порядку вступу у справу та наслідках вступу у справу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Джафарова М.В. Представництво в адміністративному судочинстві України / М.В. Джафарова // Форум права. – 2010. – № 2. – С. 115–120 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-2/10dmvacu.pdf>
2. Административное право зарубежных стран: учебник / под ред. А.Н. Козырина, М.А. Шатиной. – М.: Спарк, 2003. – 464 с.
3. Комаров В.В. Цивільно-процесуальне право: проблеми методології науки, диференціації та уніфікації судових процедур / В.В. Комаров // Право України – 2012. – №1-2 – С. 154-174.
4. Грошевий Ю.М. Проблеми спеціалізації процесуальних процедур / Ю.М. Грошевий // Актуальні проблеми застосування Цивільного процесуального Кодексу та Кодексу адміністративного судочинства України : міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 січня 2007 р.: тези доповідей. – Х.: Нац.юрид.академ.України, 2007. – С. 28.
5. Цивільне процесуальне право України / [Комаров В.В., Тertiшніков В.І., Пушкар Є.Г. та ін.]; ред. В.В. Комаров. – Харків: Право, 1999. – 592 с.
6. Кузьменко О.В. Адміністративно-процесуальне право України / О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій. – К.: Атіка, 2007. – 416 с.
7. Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
8. Гордєєв В.В. Пояснення сторін, третіх осіб та їх представників як джерела відомостей про юридичні факти / В.В. Гордєєв // Вісник Академії адвокатури України – 2010. – № 2. – С. 166-168.
9. Основи адміністративного судочинства в Україні: навчальний посібник / [О.П. Рябченко, В.І. Бутенко, М.М. Ясинок та ін.]. – Суми: Видавництво «МакДен», 2008. – 200 с.
10. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: академічний курс / Штефан М.Й. – К.: Концерн „Видавничий Дім „Ін Юре”, 2005. – 624 с.
11. Кодекс адміністративного судочинства України: у 2 т.: [науково-практичний коментар / за заг. ред. Р.О. Куйбіди]. – К.: Книга для бізнесу, 2007. – Т. 1. – 2007. – 552 с.

УДК 342.9.001.8: 930.2 (477)

ІСТОРИОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНА АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАТРИМАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІЙ НАУЦІ

Столітній А.В., здобувач

Запорізький національний університет

У статті в систематизованому вигляді подається аналіз історіографії дослідження феномена адміністративного затримання у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині з аналізом основних наукових праць представників вітчизняної наукової галузевої спільноти, виокремленням етапів такого дослідження, їх характеристикою та основних тенденцій наукового дослідження.

Ключові слова: адміністративне затримання, генеза, доктрина, історіографія, етапи.

Столетний А.В. ИСТОРИОГРАФИЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ФЕНОМЕНА АДМИНИСТРАТИВНОГО ЗАДЕРЖАНИЯ В ОТЕЧЕСТВЕННОЙ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ НАУКЕ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье в систематизированном виде дается анализ историографии исследования феномена административного задержания в отечественной административно-правовой доктрине с анализом основных научных трудов представителей отечественной научной отраслевой общественности,